

Masse af de Penge, som man havde ventet skulde gaa ind i Sparekasserne, og af Hensyn til hvilke man i sin Tid vedtog Sparekasseloven og derved paalagde Statskassen en Udgift til Tilsyn, som nu er oppe imod en halv Snes Tusinde Kroner om Aaret, faktisk i Bankerne, og ere altsaa fuldstændig uden den Sikkerhed, som skulde ligge i, at der fra det offentliges Side førtes en vis Kontrol med de Institutioner, hvori almindelige Smaafolk anbringe deres Smaasummer. En saadan Ordning er som sagt i Virkeligheden uholdbar. Enten maatte man gaa til et almindeligt Tilsyn, ogsaa med de Banker, der drive Sparekasseforretninger, eller ogsaa kunde man helt opheve Tilsynet med de bestaaende Sparekasser og overlade til Folk selv at afgøre, hvor der var den tilstrækkelige Sikkerhed for de Midler, som de ville anbringe.

Spørgsmaalet har som sagt været drøftet i Finansudvalget, og Finansministerens Opmærksomhed er altsaa henvendt paa det. Han vil forhaabentlig her udtale sig om Sagen, og det er meget sandsynligt, at der ogsaa fra ærede Medlemmers Side her i Salen vil blive givet Bidrag til Forstaaelsen af dette Spørgsmaal. Jeg har af Hensyn hertil refereret Sagens Forhistorie, om jeg maa bruge det Udtryk, saa udførligt, som jeg har gjort. Det var altsaa § 5 og det derunder omhandlede Samraad.

Til § 7 er der ingen Ændringer stillet. Til § 8 er der 3 Ændringer. Det første af de tre Ændringsforslag er afgjort under Behandlingen af Krigsministerens og Marineministerens Budgetter, og de to andre angaa Renter og Afdrag af Tiendelaan, saa dem er der ingen Anledning til at omtale.

Hvis de her paa Indtægtssiden nævnte Ændringsforslag vedtages, skulde Indtægten paa § 1 herefter blive 70,322,855 Kr. 8 Øre og Underskuddet, som paa Finanslovsforslaget var kalkuleret til 4,228,800 Kr. 69 Øre, vil derefter være forøget med 54,967 Kr. 93 Øre, saa at det samlede Underskud efter Vedtagelsen af Ændringsforslagene ved 2den Behandling vil beløbe sig til 4,283,768 Kr. 62 Øre. Der er jo desværre ingen Sandsynlighed for, at dette Forhold skulde bedre sig til 3die Behandling. Det modsatte maa vel snarere siges, nemlig at det er mest sandsynligt, at Underskuddet forøges til 3die Behandling. Men jeg skal fuldstændig lade alle finansielle Betragtninger ligge, de høre jo heller ikke hjemme ved 2den Behandling. Jeg skal altsaa anbefale de Ændringsforslag, som ere stillede af Ministeren og til-

traadte af hele Udvalget, idet jeg med disse Ord slutter af foreløbig.

Jens Busk: Naar jeg har bedt om Ordet, er det netop for at omtale dette Samraad. Naar der staar, at Udvalget har ved Samraad forhandlet Spørgsmaalet om almindelige Banker, der drive Sparekasseforretninger, turde jeg maaske være saa ubeskedent at sige, at det er mig, der i Finansudvalget har rejst dette Spørgsmaal. Naar jeg har gjort det, er det efter Opfordring navnlig fra en Bankovre paa Fyn, som man kan nægte den af den ærede Ordfører omtalte Begunstigelse. Den Gang vi fik Sparekasseloven af 1880, hvilken Lov Hørup for Resten var Ordfører for, havde jeg den Ære at være Medlem af dette Ting, og jeg husker saa grant, at vi fik indført, som den ærede Ordfører har refereret, den § 11, som siger, saa vidt Lægfolk kunne læse, at Banker ikke kunne faa disse Stempelbegunstigelser, som Sparekasserne have. Dette Spørgsmaal om Banker var et Spørgsmaal, som vi Landboere ikke den Gang havde stor Interesse for. Det var i Almindelighed Købmænd og Købstadfolk, der benyttede Banker, og naar en Bonde i den Tid — det samme er for Resten maaske ogsaa Tilfældet nu — skulde til at benytte Banker og ride paa Veksler, var det paa det sidste med ham. Landboernes Indtægter give ikke saa mange Procent, at de i Almindelighed kunne staa sig ved at give Bankrenter. I 1903 er Forholdet imidlertid et ganske andet end i 1880. Siden den Tid er der opstaaet en Mængde Andelsforretninger, vi have vore Andelsmejerier, vore Andelslagterier og vore Forbrugsforeninger og andre Andelsforeninger, som absolut ere henviste til at benytte Bankerne. Det kan ikke nytte, at et Andelsmejeri gaar til en Sparekasse og siger: Ville I i denne Uge modtage saa og saa mange Tusinde Kr. saaledes, at vi maaske trække lige saa mange Tusinder ud i næste Uge? Og selv om det kunde gaa an med Andelsmejerierne, maa de store Andelslagterier benytte Bankerne. Ingen Sparekasse er indrettet saaledes, at man kan sætte 50,000 Kr. ind i Dag, og maaske i Morgen tage 75,000 Kr. ud, ligesom det kan træffe sig. Ved Andelslagterierne er det jo meget store Summer, det drejer sig om. Vi have et Andelslagteri i Horsens, som det sidste Aar har slagtet op imod 50,000 Svin. Derfor er Forholdet nu et andet, end det var i 1880, da vi fik Sparekasseloven.

Nu er Landbruget i allerhøjeste Grad